

Ανθρωπότητα και Χρόνος XII

Ν. Λυγερός

Εάν η ανθρωπότητα είναι αναγκαία, η νοημοσύνη είναι μία ανάγκη. Η νοημοσύνη μας είναι αναμφίβολα ένα τίποτα μέσα στο σύμπαν, αλλά δίχως αυτό το τίποτα δεν θα ήμασταν αυτό που είμαστε. Η σημασία του ρόλου της νοημοσύνης είναι τόσο μεγάλη διότι έρχεται σε σύγκρουση με την κοινωνία. Η νοημοσύνη είναι εκ φύσεως μία μορφή μέλλοντος εγκλωβισμένου μέσα στο παρελθόν και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελεί μία πραγματική αξία για το παρόν που είναι το θεμελιακό στοιχείο της δομής της κοινωνίας. Βέβαια, μόνο και μόνο η νοημοσύνη χωρίς την απόκτηση της μνήμης δεν μπορεί να φθάσει παρά στο στάδιο του παράδοξου και τις περισσότερες φορές παραμένει στο παράλογο. Αυτό, βασικά, είναι το πρόβλημα με τα προικισμένα παιδιά τα οποία η κοινωνία αποτελείώνει «θεραπευόντάς τα», σύμφωνα με την ορολογία της, και δεν φθάνουν ποτέ στο στάδιο του προικισμένου ενήλικα. Διότι ο τελευταίος στερείται περιεχομένου, στο επίπεδο της ανθρωπότητας, εάν δεν είναι «προικισμένος» με μνήμη. Και τούτο επιτυγχάνεται μόνο με την πάροδο του χρόνου. Ενώ ο χρόνος δεν υπάρχει για την κοινωνία. Η κοινωνία, λοιπόν, δεν μπορεί να επιτρέψει στα προικισμένα παιδιά να εξελιχθούν διότι αυτό που κάνει είναι να καθυστερεί την πρόωρη ανάπτυξή τους. Το σοκ ή πιο συγκεκριμένα η αλλαγή φάσης παρουσιάζεται στο στάδιο ενηλικίωσης μέσω της μνήμης. Διότι ακόμα και αν το προικισμένο παιδί βρισκόταν σε αντιπαράθεση με την κοινωνία τον περισσότερο χρόνο, δεν υπάρχουν αρκετά ενοχοποιητικά στοιχεία για να το κατηγορήσει. Ενώ ο προικισμένος ενήλικας δεν μπορεί παρά να κατηγορήσει την κοινωνία και αυτό μετατρέπεται σε στοιχείο κατηγορίας εναντίον του. Μόνο που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η αλλαγή φάσης δεν αντιστοιχεί αναγκαστικά στην κλασική ηλικία του ενήλικα, εν πάση περιπτώσει με την έννοια που της αποδίδει η κοινωνία. Διότι ο χρόνος δεν είναι γραμμικός και ακόμα λιγότερο όταν πρόκειται περί προικισμένων. Άρα η νοημοσύνη είναι η φωτιά, ενώ η μνήμη είναι το σοκ, από στρατηγικής άποψης. Είναι ακριβώς αυτό το δίδυμο που φοβάται η κοινωνία διότι γι' αυτήν είναι εκρηκτικό. Αυτό το χρονικό μείγμα όπου το μέλλον είναι εγκλωβισμένο μέσα στο παρελθόν, οριοθετεί με ριζικό τρόπο τη διάρκεια του παρόντος και ως εκ τούτου της υπεροχής της κοινωνίας. Έτσι η κοινωνία πρέπει να αντιμετωπίσει τα άτομα που γνωρίζουν ότι δεν είναι αθάνατη παρά τα λεγόμενα της. Τα αναγκάζει, λοιπόν, να σωπάσουν για να μην μπορέσουν να πετάξουν πάνω από τη φωλιά του κούκου. Άρα η νοημοσύνη είναι ένας εν δυνάμει κίνδυνος για την κοινωνία. Όσον αφορά στη μνήμη, αποτελεί μία *de facto* αντίσταση. Όπως στις περιπτώσεις των δεσμών που υπάρχουν μεταξύ νέων και ηλικιωμένων όταν αυτοί έχουν ξεπεράσει τους κοινωνικούς συμβιβασμούς των ενηλίκων, η νοημοσύνη και η μνήμη είναι φυσιολογικά συμπληρωματικές διότι είναι ριζικά διαφορετικές. Αυτά τα δύο στοιχεία, ανατρεπτικά για το κοινωνικό δόγμα, είναι βασικά συστατικά για την ιδέα της ανθρωπότητας. Διότι η νοημοσύνη δεν έχει τίποτα να χάσει και η μνήμη τίποτα να κερδίσει. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και τα δύο είναι διατεθειμένα να θυσιάστούν για την ανθρωπότητα, εάν καταλάβουν την πραγματικότητα αυτής της οντότητας έστω και μερικώς.